

POWIATOWY URZĄD PRACY
14-100 OSTRÓDA, ul. Jana III Sobieskiego 5,
tel. (89) 646-42-92, fax 646-29-56, e-mail: olos@praca.gov.pl

***Program promocji zatrudnienia
oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy
POWIATU OSTRÓDZKIEGO
na lata 2014 - 2020***

Ostróda, 2014

Sporządzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie, Dział Rynku Pracy

na podstawie art. 12 *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym*
oraz art. 9. ust. 1 pkt 1 *Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia*
i instytucjach rynku pracy.

SPIS TREŚCI:

Wstęp

- 1. Charakterystyka ogólna powiatu, społeczeństwo i prognozy**
- 2. Lokalny rynek pracy i bezrobocie – główne problemy**
- 3. Bezrobocie a środki finansowe**

Priorytety, cele i zadania Programu promocji zatrudnienia

- 4. oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020**

Monitoring i sprawozdawczość z Programu promocji

- 5. zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020**

Finansowanie Programu promocji zatrudnienia

- 6. oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020**

Zakończenie

Wstęp

Bezrobocie jest jednym z największych problemów współczesnego świata i stanowi ważny element gospodarczo-polityczny każdego społeczeństwa. Głównych przyczyn bezrobocia jest wiele, m.in.: kryzys ekonomiczny, wprowadzenie nowych technologii oszczędzających pracę ludzka, likwidacja niektórych gałęzi przemysłu, niedostosowanie kwalifikacji osób poszukujących pracy do potrzeb rynku, niska mobilność zawodowa ludności, starzenie się społeczeństwa, wysokie koszty pracy, jak również rosnące wymagania pracodawców względem kandydatów do pracy. Prowadzi to do negatywnych skutków społecznych i ekonomicznych mających znaczenie zarówno dla osób bezrobotnych jak i dla gospodarki jako całości.

Problematyka związana z bezrobociem jest bardzo złożona w wymaga ciągłej analizy wielu obszarów rzeczywistości. Dlatego też istotne jest, aby działania podejmowane w kierunku aktywizacji zawodowej oraz przeciwdziałania bezrobociu nie były chaotyczne i przypadkowe. Powinny uwzględniać problemy oraz specyfikę lokalnego rynku pracy oraz koncentrować się na najważniejszych obszarach, tak aby usprawnić działania na rzecz zmniejszenia bezrobocia przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie, zgodnie z obowiązkami nałożonymi przez ustawę o samorządzie powiatowym i ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wykonuje zadania z zakresu przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy. W ramach realizacji tych zadań został opracowany niniejszy program, którego celem jest stworzenie podstaw do prowadzenia efektywnych działań na rzecz ograniczenia poziomu bezrobocia, zwiększenia zatrudnienia oraz aktywizacji osób na rynku pracy. Osiągnięte to zostanie poprzez ciągłe dążenie do poprawienia jakości usług i zintensyfikowania działań skierowanych do bezrobotnych i pracodawców, a mających sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości, zdolności zatrudnienia i samozatrudnienia bezrobotnych oraz zachęcać pracodawców do zwiększania zatrudnienia.

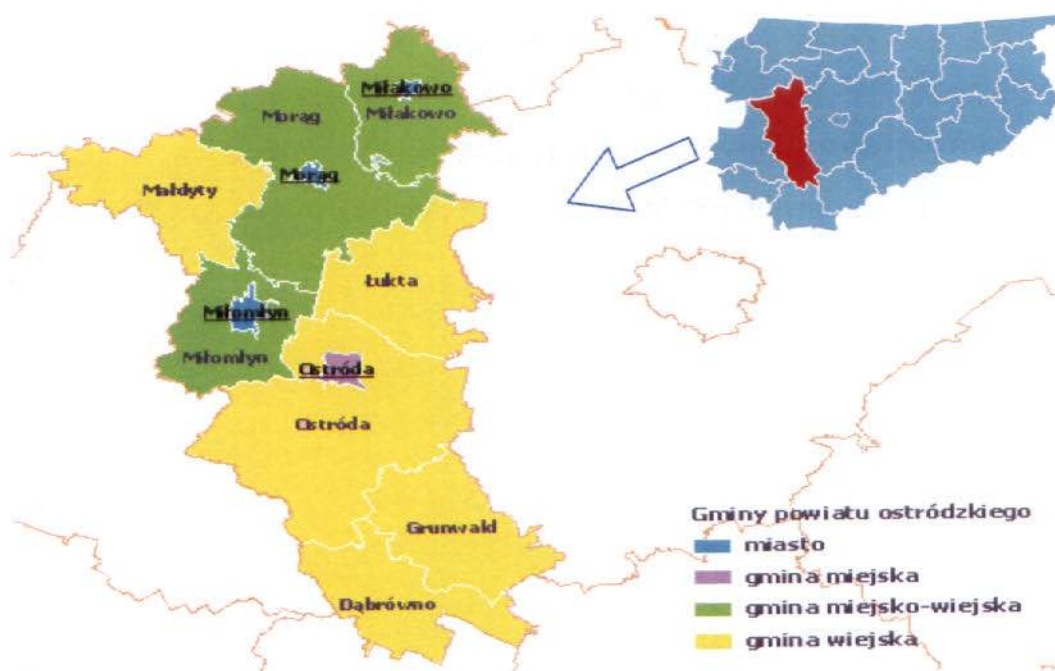
Zgodnie z art. 12 pkt. 9c ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. do wyłącznej właściwości rady powiatu należy uchwalanie

powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Kolejnym aktem prawnym, z którego wynika obowiązek sporządzenia tego dokumentu jest ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. - art. 9 ust. 1 pkt. 1 wskazuje, że do zadań samorządu powiatu należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Realizacja działań nakreślonych w niniejszym programie uzależniona jest od zadań występujących w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ewentualnych jej zmian w przyszłości. Niebagatelny wpływ będzie miała również wysokość środków funduszu pracy otrzymanych wg algorytmu na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie w ramach środków unijnych i innych programów.

1. Charakterystyka ogólna powiatu, społeczeństwo i prognozy

Powiat Ostródzki jest obszarem o powierzchni 1 766 km² zamieszkałym przez 107 385 osób¹. Leży we wschodniej części Pojezierza Iławskiego i północnej części Garbu Lubawskiego. Administracyjnie jest położony w podregionie elbląskim województwa warmińsko-mazurskiego i dzieli się na gminy: Ostróda (gmina miejska i wiejska), Miłakowo, Miłomłyn, Morąg, Dąbrówno, Grunwald, Łukta, Małdyty (rys. 1). Na tym obszarze działa Powiatowy Urząd Pracy z siedzibą w Ostródzie oraz filią w Morągu.

Rys. 1. Gminy Powiatu Ostródzkiego oraz położenie powiatu na mapie województwa
Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_ostr%C3%B3dzki.

Misją Powiatu Ostródzkiego, w myśl Diagnozy prospektywnej stanu powiatu ostródzkiego, jest dążenie do osiągnięcia takiego stanu docelowego, aby powiat ostródzki był obszarem wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju, wykorzystującym miejscowy kapitał ludzki, zasoby gospodarcze i walory przyrodnicze dla swojego rozwoju ekonomicznego, kulturalnego i społecznego². Skuteczne i efektywne wypełnienie misji jest możliwe wtedy, gdy działania samorządu są precyzyjnie zaplanowane, skoordynowane i wykonane. Wspieraniu procesów rozwojowych sprzyjać powinna działalność Powiatowego Urzędu Pracy poprzez

¹ według stanu na koniec 2012 roku <http://www.stat.gov.pl/bdl>.

² http://www.powiat-ostrodzki.pl/2009/grudzien/strategia_zrownowazonego_rozwoju_powiatu.pdf.

stosowanie coraz większych zachęt finansowych na organizowanie nowych miejsc pracy.

Społeczeństwo w powiecie jest jego największym kapitałem, a jakość zasobów ludzkich, warunki ich życia, aktywności gospodarczej oraz mobilności społecznej w kontekście sytuacji ludnościowej jest czynnikiem wpływającym na rozwój. Powiat ostródzki zamieszkuje (w 2012 r.) ponad 7,39% mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (1 450 697 osób) oraz 0,28% w odniesieniu odludności w kraju (38 533 299 osób; tab. 1).

Tabela 1

Liczba oraz struktura ludności wg ekonomicznych grup wiekowych
w powiecie ostródzkim w latach 2005-2012

Wyszczególnienie			Lata							
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ludność ogółem			105 455	105 154	104 890	104 658	104 506	107 543	107 385	107 178
w tym kobiety			53 686	53 604	53 571	53 460	53 423	54 432	54 402	54 301
udział kobiet [%]			50,91	50,98	51,07	51,08	51,12	50,61	50,66	50,66
Ludność na km ²			59,71	59,54	59,39	59,26	59,18	60,9	60,81	60,69
Wiek	przedprodukcyjny	liczba	24 504	23 819	23 165	22 623	22 137	22 263	21 789	21 402
		[%]	23,24	22,65	22,09	21,62	21,18	20,7	20,29	19,97
	produkcyjny	liczba	67 070	67 206	67 332	67 330	67 339	69 711	69 465	69 021
		[%]	63,6	63,91	64,19	64,33	64,44	64,82	64,69	64,40
	poprodukcyjny	liczba	13 881	14 129	14 393	14 705	15 030	15 569	16 131	16 755
		[%]	13,16	13,44	13,72	14,05	14,38	14,48	15,02	15,63

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych GUS <http://www.stat.gov.pl/bdl>).

Od roku 2005 (analizując statystyki – od roku 2003) następował systematyczny spadek liczby ludności zamieszkującej powiat ostródzki, przełomowy był rok 2010 w którym odnotowano dość istotny wzrost ilości osób zamieszkujących powiat. Względny udział kobiet utrzymuje na podobnym poziomie w omawianym okresie – średnio 51% w ogóle.

Pod kątem wieku struktura ludności w powiecie aktualnie jest względnie korzystna i oscyluje w ostatnich czterech latach na poziomie 64% osób w wieku

produkcyjnym. Jednak na przestrzeni lat 2000-2010 zaobserwować można spadek o blisko 7% osób będących w wieku przedprodukcyjnym, co może w przyszłości skutkować spadkiem ilości osób będących w wieku produkcyjnym („zarabiającym”). Sukcesywnie rośnie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Nie są to optymistyczne prognozy ludności dla powiatu, bowiem dodatkowo ilość mieszkańców w liczbach bezwzględnych ma zdecydowanie maleć (tab. 2).

Tabela 2

Stan faktyczny ludności w roku 2012 i prognoza ludności na lata 2015-2035
w województwie warmińsko mazurskim i powiecie ostródzkim

Wyszczególnienie		Stan	Lata				
		2012	2015	2020	2025	2030	2035
Województwo		1 450 697	1 413 311	1 400 595	1 379 710	1 347 969	1 309 392
w tym kobiety		740 195	726 172	719 984	709 503	693 540	673 531
Spadek w województwie w stosunku do 2011	liczba	x	-37 386	-50 102	-70 987	-102 728	-141 305
	[%]	x	-2,58%	-3,45%	-4,89%	-7,08%	-9,74%
Powiat		107 178	102 243	100 389	98 079	94 930	91 275
w tym kobiety		54 301	52 440	51 550	50 410	48 843	46 955
Spadek w powiecie w stosunku do 2011	liczba	x	-4 935	-6 789	-9 099	-12 248	-15 903
	[%]	x	-4,60%	-6,33%	-8,49%	-11,43%	-14,84%

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych GUS (*Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011 - 2035* http://www.stat.gov.pl/gus/5840_11752_PLK_HTML.htm).

Podobnie jak w pozostałych regionach kraju sieć osadnicza charakteryzuje się silną koncentracją ludności w miastach. Na koniec 2012 roku miasta zamieszkiwało 53 597 osób, co stanowi 50,01% ogółu, natomiast mieszkańcy wsi stanowili 49,99% (53 581 osób); dla porównania na koniec 2008 roku miasta zamieszkiwało 52 271 osób, co stanowiło 49,94% ogółu, natomiast mieszkańcy wsi stanowili 50,06% (52 387 osób)³. Stolica powiatu Ostróda oraz Morąg – drugie pod względem wielkości miasto w tym regionie – są lokalnymi ośrodkami przemysłowymi. Ogółem w powiecie ostródzkim w 2012 r. były 22 362 osoby pracujące, co stanowi 6,75% ogółu pracujących w województwie. W ogóle osób pracujących wciąż mniejszy jest udział kobiet (w 2012 r. – 48,35%, tab. 3).

³ <http://www.stat.gov.pl/bdl>.

Tabela 3

Pracujący w powiecie ostródzkim na tle województwa w latach 2005-2012

Wyszczególnienie	Lata							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Województwo warmińsko-mazurskie	322 148	327 634	337 010	336 191	327 383	335 008	335 174	331 471
Powiat ostródzki	21 808	22 015	22 956	22 457	21 516	22 673	22 662	22 362
<i>w tym kobiety</i>	10 143	10 433	10 916	10 775	10 574	10 975	10 986	10 812
<i>udział kobiet [%]</i>	46,51	47,39	47,55	47,98	49,14	48,41	48,48	48,35
Udział powiatu w województwie [%]	6,77	6,72	6,81	6,68	6,57	6,77	6,76	6,75

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych GUS (<http://www.stat.gov.pl/bdl>).

Powiat ostródzki cechuje stosunkowo niskie wykorzystanie potencjału ludzkiego. Rozpatrując udział ilości osób pracujących do ilości osób w wieku produkcyjnym – w powiecie jest to wielkość na poziomie 32,40%, dla województwa 35,16%, w kraju – 44,34%. Wielkości te na przestrzeni lat 2005-2012 przedstawione zostały w tabeli 4. Udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności jest jeszcze niższy (na poziomie 20,86% w powiecie).

Tabela 4

Udział osób pracujących w ogóle osób w wieku produkcyjnym w powiecie ostródzkim na tle województwa i kraju w latach 2005-2012 [%]

Wyszczególnienie	Lata							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Powiat ostródzki	32,52	32,76	34,09	33,35	31,95	32,52	32,62	32,40
Województwo warmińsko-mazurskie	35,20	35,59	36,47	36,23	35,21	35,24	35,36	35,16
Polska	40,55	41,25	42,50	43,45	42,85	44,00	44,31	44,34

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych GUS (<http://www.stat.gov.pl/bdl>).

Z powyższego zestawienia wynika, że w powiecie ostródzkim udział osób pracujących w wieku produkcyjnym od 2005 r. rośnie wyraźnie wolniej niż w województwie, czy kraju. Można jednocześnie zauważyć różnicę regionu: udział osób pracujących w 2012 r. w stosunku do województwa jest mniejszy o 2,76% mniej, a w odniesieniu do kraju o 11,94%.

Przedstawiając sytuację na rynku pracy warto wspomnieć o zatrudnieniu w poszczególnych sekcjach według PKD 2007⁴ (tab. 5). W 2012 r. największy odsetek pracujących osób zanotowano w sektorze „przemysłu i budownictwa” (37,84% pracujących), a następnie w „pozostałych usługach” (25,44%), przy czym jest to cecha utrwalona w ostatnich latach.

Tabela 5

Pracujący w powiecie ostródzkim wg sektorów ekonomicznych w latach 2005-2012

Wyszczególnienie		Powiat ostródzki	Sektor (PKD 2007)				
			rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	pozostałe usługi
2005	liczba osób	21 808	4 426	8 144	2 900	497	5 841
	[%]	100	20,30	37,34	13,3	2,28	26,78
2006	liczba osób	22 015	4 402	8 202	3 168	446	5 797
	[%]	100	20,00	37,26	14,39	2,03	26,33
2007	liczba osób	22 956	4 487	8 882	3 199	495	5 893
	[%]	100	19,55	38,69	13,94	2,16	25,67
2008	liczba osób	22 457	4 458	8 218	3 266	574	5 941
	[%]	100	19,85	36,59	14,54	2,56	26,46
2009	liczba osób	21 516	4 415	7 628	3 072	413	5 988
	[%]	100	20,52	35,45	14,28	1,92	27,83
2010	liczba osób	22 673	4 528	8 218	3 260	395	6 272
	[%]	100	19,97	36,25	14,38	1,74	27,66
2011	liczba osób	22 662	4 503	8 645	3 391	400	5 723
	[%]	100	19,87	38,15	14,96	1,77	25,25
2012	liczba osób	22 362	4 535	8 462	3 281	395	5 689
	[%]	100	20,28	37,84	14,67	1,77	25,44

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych GUS (<http://www.stat.gov.pl/bdl>).

Z powyższego zestawienia wynika, iż na przestrzeni lat udział osób pracujących w poszczególnych sektorach utrzymuje się na podobnych poziomach.

⁴ Polska Klasyfikacja Działalności, została wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

2. Lokalny rynek pracy i bezrobocie – główne problemy

Sytuacja na lokalnym rynku pracy powiązana jest z ogólną sytuacją ekonomiczną regionu i kraju. Wyraźnym przełomem z punktu widzenia ekonomii i bezrobocia był 2008 r., kiedy można było zaobserwować zarówno w kraju jak i w powiecie skutki światowego kryzysu gospodarczego, zapoczątkowanego w Stanach Zjednoczonych w 2007 r. Potwierdzają to statystyki dotyczące zarówno osób pracujących jak i bezrobotnych. Dla powiatu ostródzkiego ta sytuacja przyniosła skutek w postaci powikłań po spadku zatrudnienia w 2009 r. (tab. 3-5) oraz wzrostu ilości osób bezrobotnych oraz stopy bezrobocia (rys. 2).

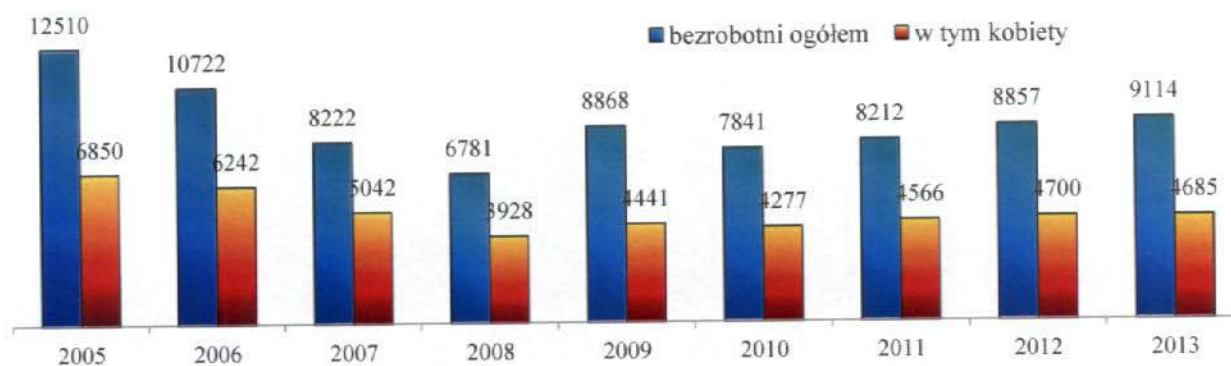

Rys. 2. Stopa bezrobocia w powiecie ostródzkim na tle województwa i kraju w latach 2005-2014

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie danych z GUS (<http://www.psz.praca.gov.pl>).

W końcu 2012 roku odnotowano stopę bezrobocia na poziomie 23,8%, z dalszym wzrostem w pierwszych miesiącach 2013 roku. W końcu lutego zarejestrowanych było już 9 469 osób, przy stopie 25,0%. Stanowi to w stosunku do końca 2012 r. wzrost o 612 osób. W następnych miesiącach sytuacja zaczęła się poprawiać. W końcu czerwca zarejestrowanych było 8 488 osób bezrobotnych przy stopie 22,8%. Był to najniższy poziom bezrobocia odnotowany w 2013 roku. Następne miesiące to wzrost rejestrowanej ilości osób bezrobotnych. W listopadzie odnotowano 8 814 osób bezrobotnych (w tym 4 570 kobiet), natomiast w końcu grudnia było już 9 114 osób (w tym 4 685 kobiet). Początek 2014 roku to wzrost ilości bezrobotnych w styczniu do 9 491 (przy stopie 25,0%), następnie wyraźny spadek – w marcu było 8 807 zarejestrowanych (stopa - 23,6%), a w kwietniu 8 384 (4 303 kobiety).

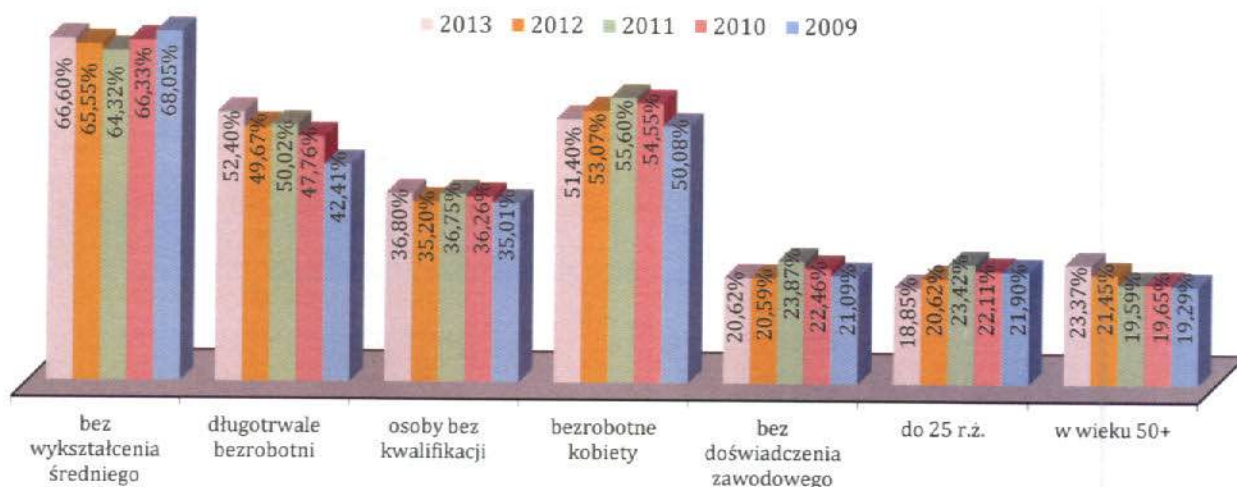
Notowana stopa bezrobocia w tym okresie przekładała się na realny, sukcesywny zmiany bezrobocia w wielkościach bezwzględnych: najbardziej korzystnym okresem z punktu widzenia notowanej liczby bezrobotnych był rok 2008 (6 781 osób bezrobotnych, przy 3 928 kobietach w tej grupie), a niekorzystnym – rok 2005 (12 510 osób bezrobotnych, przy maksymalnej notowanej liczbie bezrobotnych kobiet w tej grupie – 6 850 osób). Na przestrzeni omawianego okresu notowany był sukcesywny spadek notowanej ilości bezrobotnych, jednak z wyraźnym załamaniem wspomnianego już przełomowego roku 2008, skutkującego zdecydowanym wzrostem ilości osób bezrobotnych – w 2009 r. 8 868, przy 4 441 kobietach w tej grupie. Od załamania rynku w roku 2008 sytuacja na powiatowym rynku pracy jest względnie niestabilna i niekorzystna (rys. 3).

Rys. 3. Bezrobotni w powiecie ostródzkim w latach 2000-2014

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

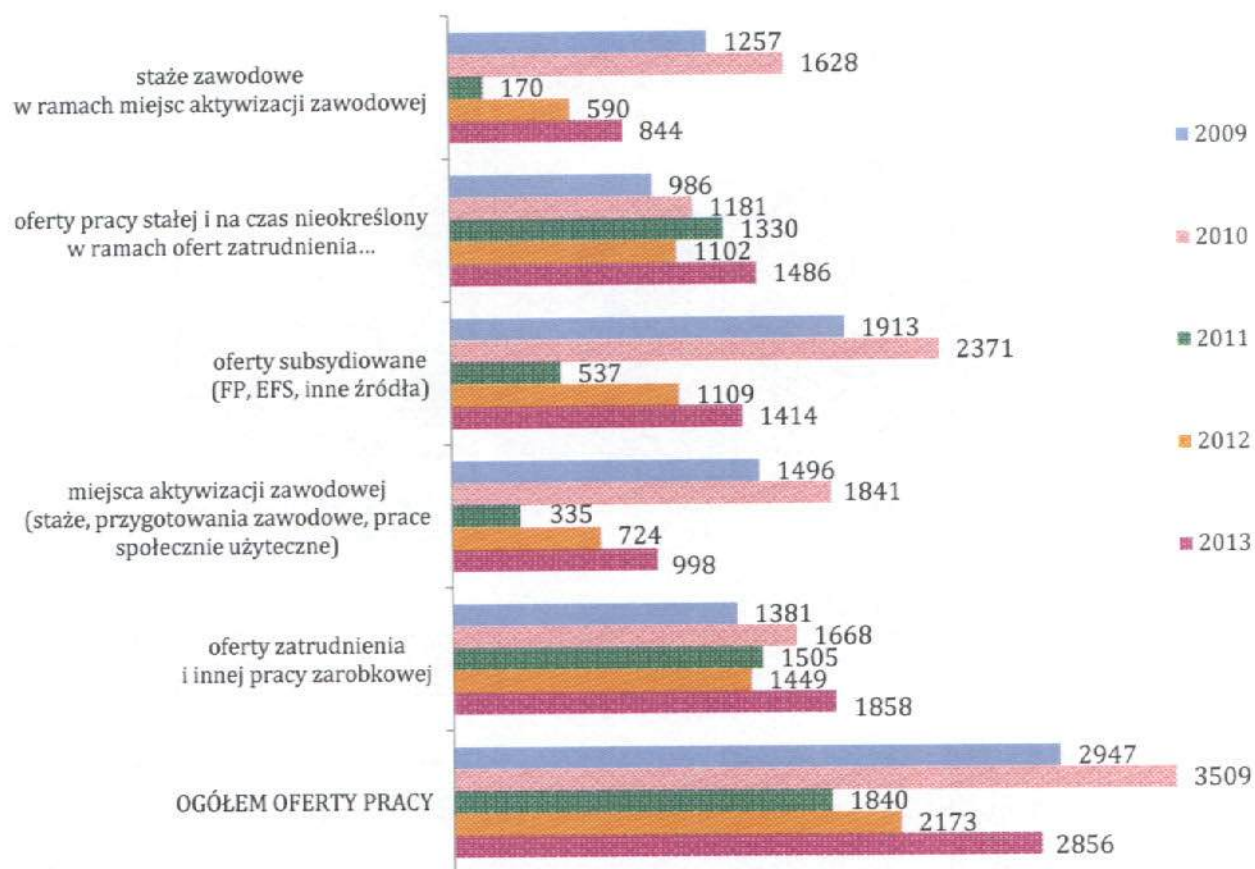
Bezrobocie ma nadal charakter strukturalny i wynika z niedopasowania popytu i podaży na pracę w zakresie predyspozycji, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, co potwierdza monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostródzkim. Dla większości przedsiębiorstw osoby długotrwale pozostające bez pracy, słabo wykształcone czy bez doświadczenia zawodowego nie są atrakcyjne jako kandydaci na nowych pracowników – stąd też wielu pracodawców, mimo występującego w powiecie bezrobocia, ma problemy ze znalezieniem pracowników. Problem ze znalezieniem odpowiedniej oferty pracy narasta przy nawarstwieniu się różnych 'negatywnych cech bezrobocia' (rys. 4).

Rys. 4. Wybrane grupy bezrobotnych w powiecie ostródzkim w latach 2008-2013
Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Analizując stan bezrobocia w końcu roku 2013, w rejestrze bezrobotnych znaczną grupę wciąż stanowią długotrwale pozostający bez pracy – 52,4% ogółu bezrobotnych. Osoby bez kwalifikacji zawodowych w ogóle bezrobotnych stanowią 36,8%. „Utartym” zjawiskiem jest wysoki odsetek bezrobotnych kobiet (51,4%). Wykształcenia średniego nie posiada 66,6%, a żadnych doświadczeń zawodowych – 20,62% ogółu bezrobotnych. Dwie strategiczne grupy na lokalnym rynku pracy – osoby młode i w wieku starszym 42,22% ogółu bezrobotnych, przy czym w ostatnich trzech latach grupa młodzieży zmniejszyła się w populacji bezrobotnych, natomiast osób starszych – wzrosła.

Utrwaloną cechą bezrobocia w powiecie jest też niska podaż wolnych miejsc pracy (rys. 5) i wysokie bezrobocie agrarne – powiat ostródzki obejmuje liczne tereny popegeerowskie, które nie są w stanie zaoferować bezrobotnym wystarczającej ilości miejsc pracy. Sytuacja staje się niezwykle trudna w aspekcie elementarnego wykształcenia wielu bezrobotnych (na koniec 2013 r. zarejestrowanych było 38,03% osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, natomiast tylko 6,54% z wykształceniem wyższym) i ich niskiego poziomu kwalifikacji zawodowych – rynek pracy jest hermetyczny, jeśli chodzi o zatrudnienie osób z niskimi kwalifikacjami i o niskim poziomie wykształcenia.

Rys. 5. Oferty pracy notowane w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013
Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Oferty pracy oferowane przez pracodawców w ramach rynku niesubsydiowanego, tj. oferty pracy stałej i na czas określony w roku 2013 stanowiły 50,49% całej podaży ofert, niemniej głównie miejsca subsydiowane dynamizują pozytywnie lokalny rynek pracy, a tych w roku 2013 było 49,51%. Rok 2013 pod względem notowanych ofert pracy był lepszy niż 2011 i 2012, jednak gorszy niż lata 2008-2010. Przy braku wsparcia finansowego pracodawcy nie są zainteresowani zwiększaniem zatrudnienia w swoich firmach z uwagi na wysokie koszty finansowe leżące po ich stronie, co niewątpliwie przekłada się to na niską aktywność zawodową podejmowaną przez osoby pozostające bez pracy. Jest to sytuacja trudna dla pozostających bez pracy, bowiem przedłużający się okres braku pracy zmniejsza szanse na ponowne zatrudnienie ze względu na rosnące wymagania pracodawców, zmiany technik, organizacji pracy oraz potrzebę nabycia, podniesienia bądź zmiany umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Syntetyczne zestawienie z punktu widzenia przyływów i odpływów do i z bezrobocia z uwzględnieniem „wielorazowości” rejestracji oraz powrotów po subsydiowanej aktywizacji, a także z wyszczególnieniem powodów wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych przedstawia poniższa tabela (tab. 6).

Tabela 6

Bilans bezrobotnych ewidencjonowanych w latach 2009-2013

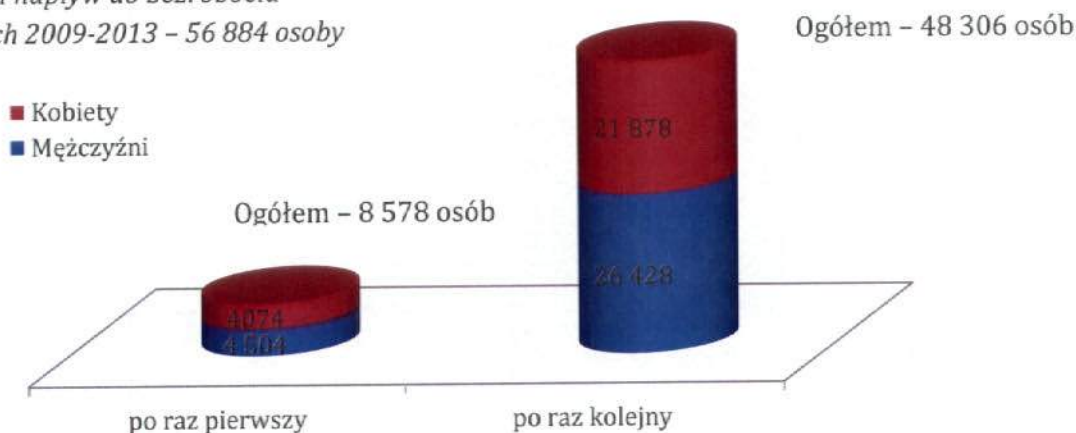
Wyszczególnienie		2009		2010		2011		2012		2013		
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	
Bezrobotni według stanu w końcu roku poprzedniego		6 781	3 928	8 868	4 441	7 841	4 277	8 212	4 566	8 857	4 700	
Bezrobotni zarejestrowani w roku		13 139	5 741	12 069	5 613	10 384	4 916	10 436	4 691	10 856	4 991	
z tego	po raz pierwszy	2 089	925	1 839	879	1 331	677	1 764	878	1 555	715	
	po raz kolejny	11 050	4 816	10 230	4 734	9 053	4 239	8 672	3 813	9 301	4 276	
z tego	po pracach interwencyjnych	90	42	74	37	102	56	69	36	72	34	
	po robotach publicznych	57	12	54	17	60	21	38	19	99	34	
	po stażu	1123	816	1436	969	979	671	335	228	639	455	
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	101	75	0	0	0	0	0	0	0	0	
	po szkoleniu	532	139	515	210	99	24	283	70	429	149	
	po pracach społecznie użytecznych	180	120	177	121	281	211	133	104	149	113	
	po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	x	x	0	0	1	1	1	1	x	x	
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku		11 052	5 228	13 096	5 777	10 013	4 627	9 791	4 557	10 599	5 006	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w roku	4 574	2 034	5 415	2 185	4 856	2 346	4 533	2 120	5 010	2 426	
	z tego	niesubsydiowanej	3 803	1 717	4 566	1 852	4 479	2 183	3 969	1 870	4 421	2 179
		w tym pracy sezonowej	338	139	402	185	11	4	0	0	5	1
		subsydiowanej	771	317	849	333	377	163	564	250	589	247
		prac interwencyjnych	193	111	233	120	76	37	130	69	232	125
		robót publicznych	56	16	133	38	0	0	95	39	79	21
		podjęcia działalności gospodarczej	356	132	323	92	66	23	96	39	159	56
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	147	51	141	73	106	41	136	55	117	45
		inne	19	7	19	10	129	62	107	48	2	0
		prace interwencyjne EFS	x	x	x	x	72	42	17	12	x	x
		podjęcia działalności gospodarczej EFS	x	x	x	x	50	15	72	27	x	x
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego EFS	x	x	x	x	x	x	10	6	x	x
		inne (dotacje z PFRON)	x	x	x	x	5	3	4	1	2	0

	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego PFRON	x	x	x	x	2	2	3	2	x	x
	niepełnosprawni - praca subsydiowana PFRON	x	x	x	x	x	x	1	0	x	x
	rozpoczęcia szkolenia	569	169	541	207	52	3	291	72	434	148
	rozpoczęcia stażu	1308	907	1590	1039	166	118	558	398	759	509
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	18	14	0	0	0	0	0	0	30	17
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	207	143	238	166	204	147	161	123	160	120
	rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	x	x	144	84	126	70	149	106	198	125
	rozpoczęcia uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	105	61	x	x	x	x	x	x	x	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	228	69	212	57	150	55	87	27	120	53
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	2 930	1153	3 450	1157	3 292	1228	2 780	980	2 673	932
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	348	267	414	292	313	212	334	223	351	219
	podjęcia nauki	50	30	48	22	38	17	27	17	33	19
	ukończenia 60/65 lat	26	19	28	22	34	25	32	25	34	29
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	90	29	91	35	141	69	163	90	125	58
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	36	26	43	24	77	56	140	90	150	106
	innych	563	307	882	487	564	281	536	286	522	245
	Bezrobotni według stanu w końcu roku	8 868	4 441	7 841	4 277	8 212	4 566	8 857	4 700	9 114	4 685
	w tym zarejestrowani po raz pierwszy	1 495	889	1 343	859	1 165	720	1 174	703	1 087	594

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

W napływie do bezrobocia zdecydowaną większość stanowią osoby rejestrowane po raz kolejny – 84,92% ogółu zarejestrowanych w latach 2009-2013 (rys. 6).

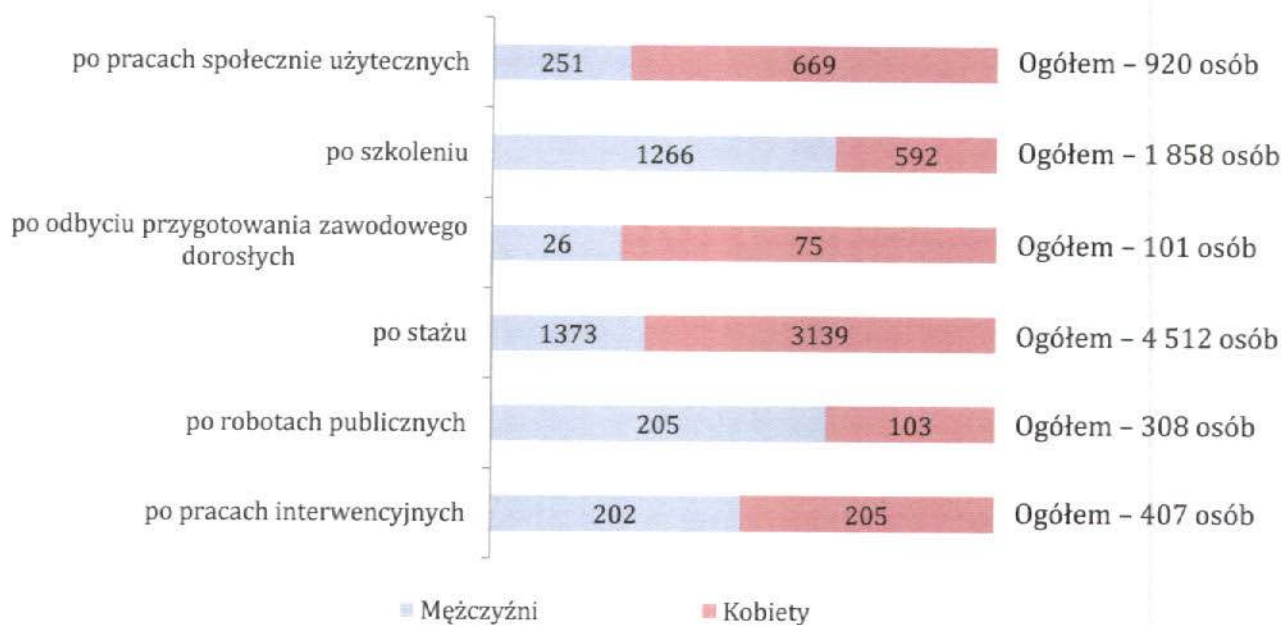
Ogółem napływ do bezrobocia
w latach 2009-2013 – 56 884 osoby

Rys. 6. Napływ bezrobotnych w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Wśród osób bezrobotnych rejestrowanych po raz kolejny (48 306 osób w latach 2009-2013) 16,78% stanowią osoby powracające po aktywizacji (8 106 osób) w ramach form subsydiowanych (rys. 7).

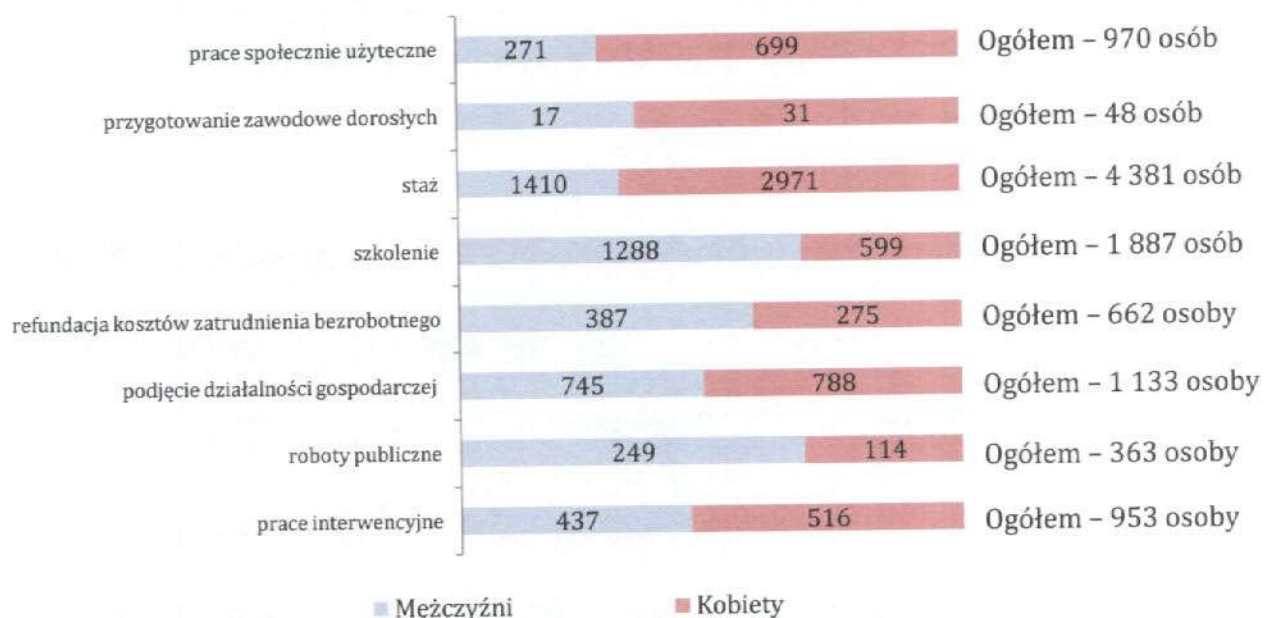

Rys. 7. Napływ bezrobotnych rejestrowanych po raz kolejny „po formach aktywnych” w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013

Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

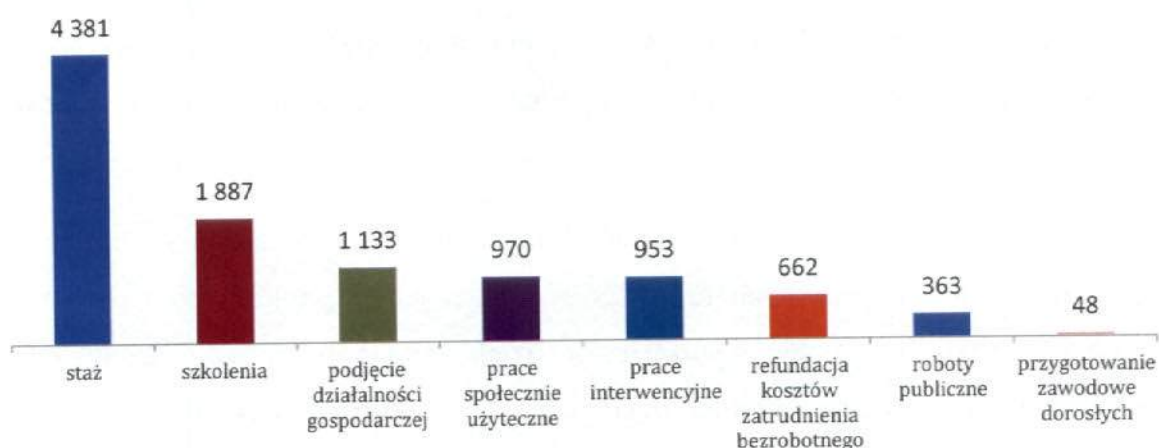
Na przestrzeni lat 2009-2013 wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych ogółem 79 746 osób, z czego podjęcia pracy w sumie stanowiły 30,58%. Podjęcia pracy subsydiowanej (3 150 osób) w ogóle wyłączeń z powodu podjęcia pracy stanowiły 12,92%.

Do pracy, uwzględniając uzupełnienia stanowisk, skierowano 953 osoby w ramach prac interwencyjnych oraz 363 w ramach robót publicznych i 662 osoby w ramach refundacji kosztów wyposażenia. Dzięki wsparciu środkami finansowymi 1 133 osoby rozpoczęły własną działalność gospodarczą. Ponadto skierowano do odbywania stażu – 4 381 bezrobotnych, prac społecznie użytecznych – 970 osób, przygotowania zawodowego dorosłych – 48 osób, szkolenia – 1 887 osób bezrobotnych (rys. 8).

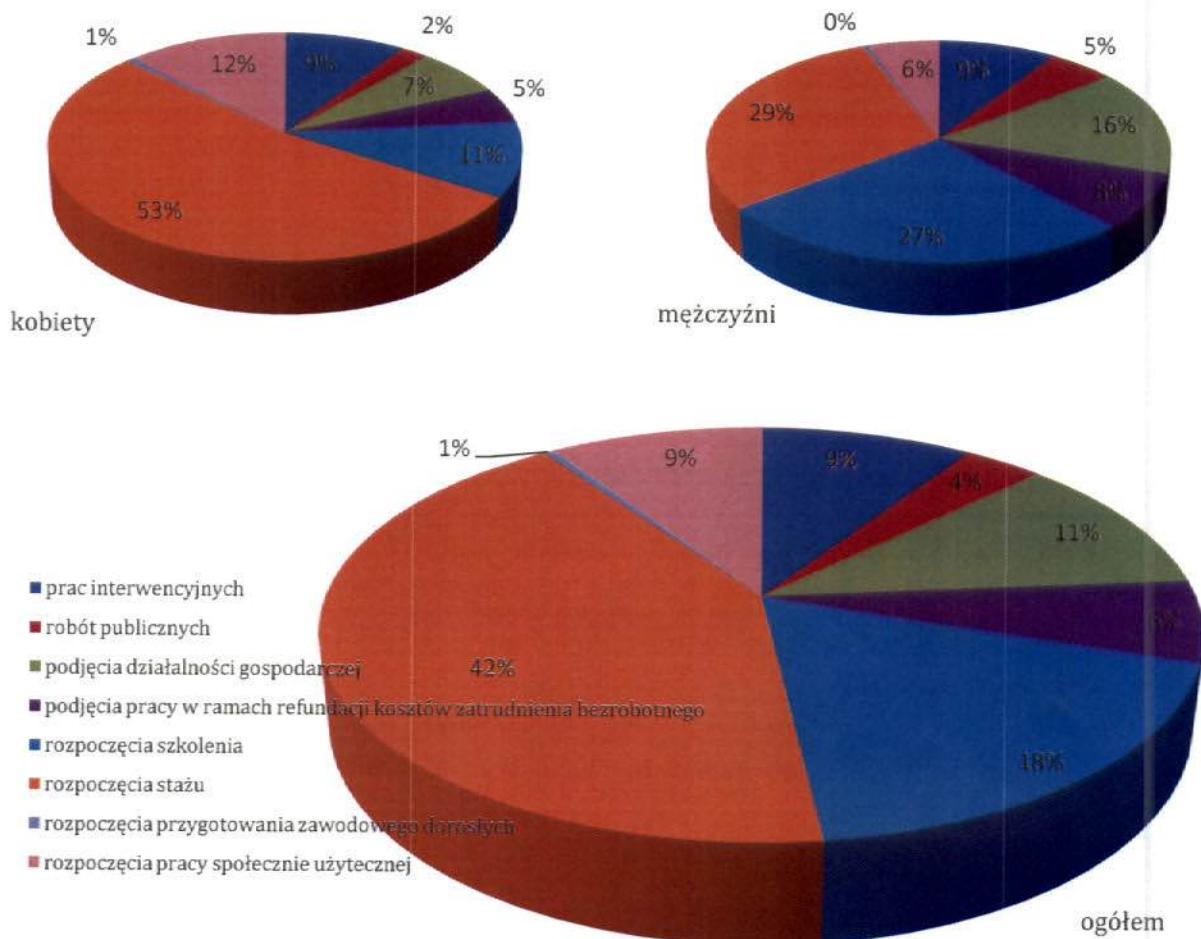
Rys. 8. Odpływ z bezrobocia w ramach form subsydiowanych w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013
Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Analizując odpływ z bezrobocia na formy subsydiowane w analizowanym okresie największą popularnością cieszyły się staże. Z najmniejszym zainteresowaniem spotkało się przygotowanie zawodowe dorosłych. Nie bez znaczenia pozostają szkolenia, środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pozostałe formy aktywizacji (rys. 9).

Rys. 9. Ranking zainteresowania formami subsydiowanymi w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013
Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Uwzględniając płeć, podobnie jak w ogólnym rozkładzie procentowym zainteresowania formami subsydiowanymi, największą popularnością cieszył się staż. Zauważyć jedynie należy, że tą formę aktywizacji częściej wybierają kobiety; mężczyźni wydają się skłaniać ku udziałowi w szkoleniach. Ze sporym zainteresowaniem spotyka się również możliwość otrzymania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (rys. 10).

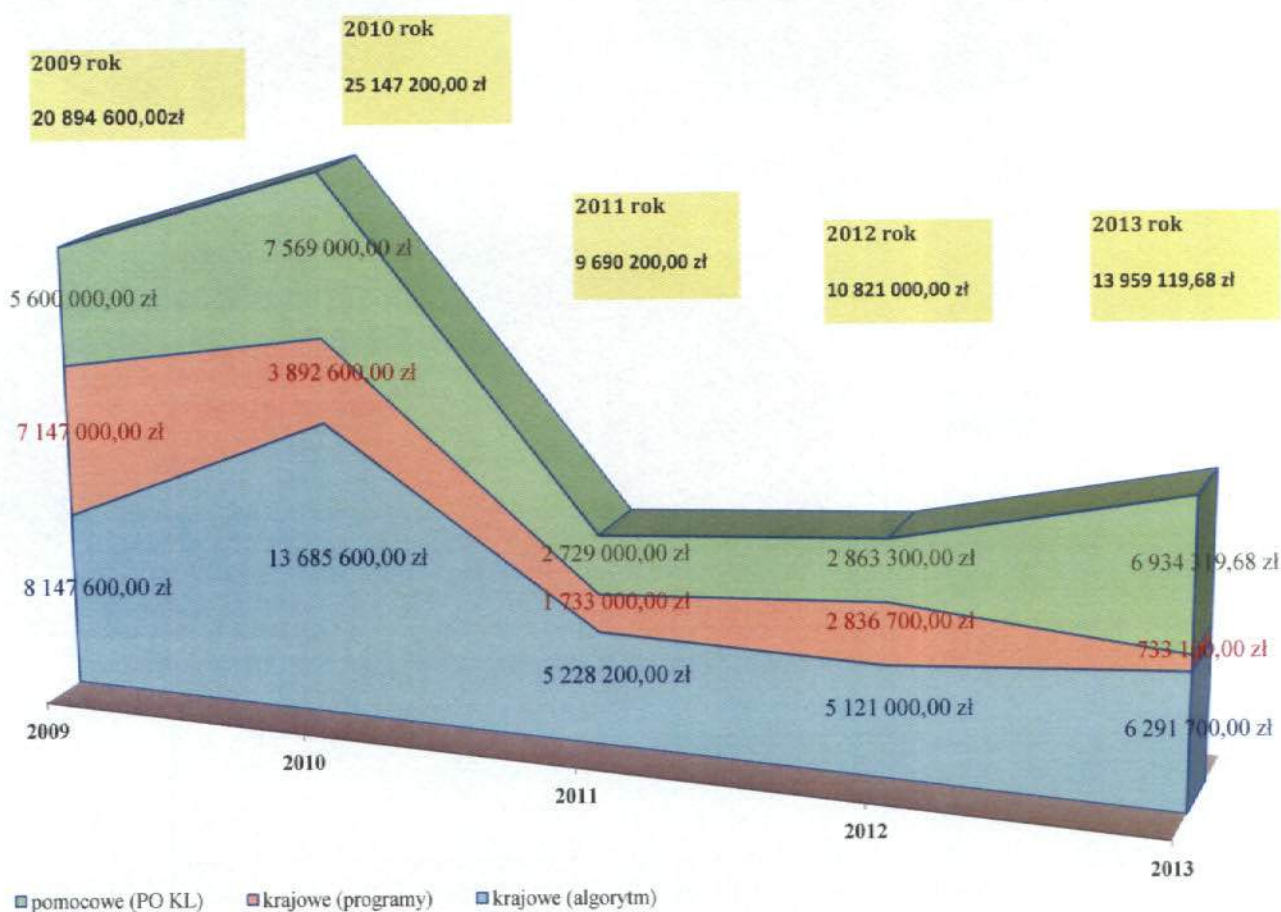

Rys. 10. Formy subsydiowane w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013
 Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

3. Bezrobocie a środki finansowe

Fluktuacja na rynku pracy to zjawisko, na którą jako urząd nie do końca mamy wpływ, bowiem wynika z koniunktury na rynku pracy. Co do zjawiska bezrobocia, będącego zjawiskiem naturalnym gospodarki wolnorynkowej – możemy jedynie przeciwdziałać i łagodzić jego skutki, jednak na ten cel trzeba mieć niezbędne zasoby – ludzkie i finansowe.

W latach 2009-2013 powiat ostródzki na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dysponował ponad 80 mln zł (rys. 11).

Rys. 11. Środki w dyspozycji urzędu pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w powiecie ostródzkim w latach 2009-2013
 Źródło: opracowanie PUP Ostróda na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Odnosząc się do Rysunku nr 6, na ogólną kwotę środków będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie w wysokości 80 512 119,68 zł składały się następujące środki:

- * Funduszu Pracy przyznane algorytmem – 38 474 100,00 zł,
- * Funduszu Pracy pozyskane z Rezerwy ministra na realizację programów – 16 342 400,00 zł,
- * na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej – 25 695 619,68 zł.

Poza tymi środkami, Urząd dysponował środkami PFRON przeznaczonymi na realizację instrumentów i usług rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy wraz z małymi możliwościami rozwojowymi istniejących już firm, i istnieniem szarej strefy, nie poprawi się „sama z siebie”; tylko dalszy intensywny rozwój gospodarczy może w istotny sposób wpłynąć na podwyższenie wskaźników zatrudnienia w powiecie ostródzkim. Duże znaczenie ma wsparcie lokalnych przedsiębiorców, którzy należą zazwyczaj do sektora MSP (w tym mikroprzedsiębiorstwa), a tu istotne jest wsparcie finansowe ze strony państwa i służb zatrudnienia.

4. Priorytety, cele i zadania Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020

Priorytety i cele *Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2014-2020* zostały określone na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji oraz możliwości prowadzenia interwencji na rynku pracy w ramach obowiązujących przepisów prawa.

Grupę docelową *Programu* stanowić będą bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie, w tym w szczególności osoby bezrobotne: do 25 roku życia, długotrwale, powyżej 50 roku życia, osoby niepełnosprawne, i inne określone w *Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz pracodawcy i partnerzy rynku pracy.

Priorytet I Rynek pracy

Cel strategiczny I Wzrost zatrudnienia w powiecie ostródzkim

Cel operacyjny I.1 Podnoszenie zdolności do zatrudnienia mieszkańców powiatu

Działania:

I.1.1 Stosowanie instrumentów rynku pracy

I.1.2 Realizacja usług rynku pracy

I.1.3 Rozwój kompetencji społecznych

I.1.4 Promowanie podejmowania zatrudnienia

I.1.5 Wspieranie działań zmierzających do uzupełniania wykształcenia przez osoby pozostające bez zatrudnienia

I.1.6 Promowanie elastycznych form zatrudnienia oraz równości szans w zakresie godzenia życia zawodowego i rodzinnego

Cel operacyjny I.2 Poprawa potencjału do tworzenia i kreowania miejsc pracy

Działania:

I.2.1 Wspieranie i animowanie ekonomii społecznej

I.2.2 Wspieranie tworzenia miejsc pracy poprzez zwrotne instrumenty finansowe dla firm

Cel operacyjny I.1: Podnoszenie zdolności do zatrudnienia mieszkańców powiatu

Działanie I.1.1 Stosowanie instrumentów rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa i definiuje szereg instrumentów rynku pracy, których realizacja umożliwia skuteczną walkę z bezrobociem.

Instrumentami rynku pracy wspierającymi podstawowe usługi rynku pracy są:

- finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy;
- finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem stałego zamieszkania w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy;
- dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa;
- refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego;
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych;
- finansowanie kosztów zorganizowanego przejazdu bezrobotnych i poszukujących pracy, w związku z udziałem tych osób w targach pracy i giełdach pracy organizowanych przez wojewódzki urząd pracy w ramach pośrednictwa pracy, w szczególności prowadzonego w ramach sieci EURES.

W stosunku do osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dodatkowo zastosować można następujące instrumenty rynku pracy:

- staże,

- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- przygotowanie zawodowe dorosłych,
- stypendium na dalszą naukę,
- refundowanie kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba osób, które skorzystały z instrumentów rynku pracy.

Działanie I.1.2 Realizacja usług rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa i definiuje usługi rynku pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy i szkolenia.

Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach. Usługa ta realizowana jest poprzez:

- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy;
- udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
- informowanie osób zarejestrowanych oraz pracodawców o aktualnej sytuacji, a także przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- inicjowanie i organizowanie kontaktów osób zarejestrowanych z pracodawcami;
- współdziałanie powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
- informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Pośrednicy pracy podejmują i utrzymują kontakty z osobami zarejestrowanymi. Przedstawiają im oferty pracy będące w dyspozycji Urzędu, wydają skierowania do pracy lub proponują udział w innych formach wsparcia.

Poradnictwo zawodowe to jedna z szybko rozwijających się dziedzin, mająca na celu udzielanie profesjonalnego wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących aktualnej i przyszłej sytuacji zawodowej klientów. To proces, w ramach którego doradca zawodowy pomaga klientowi w podjęciu świadomych decyzji zawodowych na różnych etapach rozwoju kariery zawodowej:

- **Poradnictwo zawodowe w odniesieniu do bezrobotnych i poszukujących pracy** polega na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, a w szczególności na:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia;
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych;
 - kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu lub kierunku szkolenia;
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych.
- **Poradnictwo zawodowe w odniesieniu do pracodawców** oznacza pomoc:
 - w doborze kandydatów do pracy spośród osób zarejestrowanych;
 - we wspieraniu ich rozwoju zawodowego oraz rozwoju zawodowego pracowników poprzez udzielanie porad zawodowych.

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (klub pracy) świadczona przez lidera klubu pracy polega na przygotowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu oraz podejmowaniu zatrudnienia poprzez:

- uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy;
- udział w zajęciach aktywizacyjnych;
- dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samo zatrudnienia;

Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy przeznaczone są dla osób bezrobotnych lub poszukujących pracy, w tym w szczególności dla osób, które:

- nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy;
- utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu;
- chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Kolejnym ważnym elementem działań Klubu Pracy są zajęcia aktywizacyjne. Udział w nich umożliwia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy zdobycie informacji na interesujące ich tematy związane z poruszaniem się po rynku pracy, między innymi w zakresie nowoczesnych technik rekrutacyjnych oraz przygotowania dokumentów aplikacyjnych.

Szkolenia to jedna z podstawowych usług rynku pracy, dostępna dla osób pozostających w ewidencji urzędu pracy. Należy podkreślić znaczenie działań zmierzających do nabywania, doskonalenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób bezrobotnych. Szkolenia oferowane klientom urzędu pracy to pozaszkolne zajęcia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych;
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji;
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenia są realizowane w formie grupowej - zgodnie z opracowanym corocznie Planem Szkoleń oraz indywidualnej - na wniosek osoby, która wskaże szkolenie i uzasadni jego celowość. Ponadto osoby posiadające wykształcenie wyższe mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba osób, które skorzystały z usług rynku pracy

Działanie I.1.3 Rozwój kompetencji społecznych

W klasycznym ujęciu, bardzo uogólniając, kompetencje społeczne są zbiorem takich umiejętności, od których zależy możliwość adekwatnej reakcji na określoną sytuację społeczną. W języku potocznym wyrażenie kompetencje społeczne kojarzy się z umiejętnością życia wśród ludzi, w tym współpracy z innymi. W niektórych kontekstach kompetencje społeczne rozumie się też jako umiejętności interpersonalne, dojrzałość społeczną, uspołecznienie, umiejętność znalezienia się odpowiednio do sytuacji.

Co prawda *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* obecnie nie przewiduje możliwości stosowania i finansowania przez urzędy pracy np. poradnictwa

psychologicznego, poradnictwa prawnego czy warsztatów, które mogłyby stymulować rozwój kompetencji społecznych, jednak nasze doświadczenia z lat ubiegłych wskazują na możliwość wykorzystania tych elementów przy realizacji np. programów specjalnych lub finansowanych ze środków unijnych innych niż Fundusz Pracy.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba osób objętych wsparciem

Działanie I.1.4 Promowanie podejmowania zatrudnienia

Spośród wielu sposobów promowania podejmowania zatrudnienia, w tym wspierania zatrudnienia poprzez formy subsydiowane, urząd pracy może organizować giełdy pracy albo targi pracy.

Giełda pracy to jedna z form bezpośredniego kontaktu pracodawcy z wieloma kandydatami do pracy, dobranymi przez pracownika urzędu spośród osób zarejestrowanych w urzędzie w celu pozyskania do pracy kandydatów odpowiadających wymaganiom tego pracodawcy.

Giełda pracy może zostać zorganizowana gdy pracodawca zgłosi ofertę na wiele wolnych miejsc pracy na jedno stanowisko lub kilka stanowisk albo w urzędzie jest zarejestrowana większa liczba osób spełniających określone przez pracodawcę wymagania. Urząd może zorganizować giełdę także dla takiego pracodawcy, który chce się spotkać z większą liczbą kandydatów w ustalonym terminie, nie zaś oczekiwać na każdego kandydata osobno.

Targi pracy to jedna z form bezpośredniego kontaktu wielu pracodawców z wieloma kandydatami do pracy, w celu prezentacji ofert pracy lub propozycji miejsc pracy oraz pozyskania do pracy kandydatów odpowiadających wymaganiom poszczególnych pracodawców. Targi pracy są wydarzeniem, które urząd pracy może zorganizować:

- samodzielnie – zasięg targów lokalny, obejmujący obszar jednego powiatu,
- we współpracy z wojewódzkim urzędem pracy lub innymi powiatowymi urzędami pracy lub innymi instytucjami – zasięg targów regionalny, krajowy lub międzynarodowy.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba inicjatyw w zakresie promocji zatrudnienia

Działanie I.1.5 Wspieranie działań zmierzających do uzupełniania wykształcenia przez osoby pozostające bez zatrudnienia

Zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w myśl:

- art. 42a. Starosta, na wniosek bezrobotnego, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100 %, jednak nie więcej niż 300 % przeciętnego wynagrodzenia. Bezrobotnemu, któremu starosta przyznał dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, za okres uczestnictwa w tych studiach zgodnie z ich programem przysługuje stypendium w wysokości 20 % zasiłku;
- art. 55. bezrobotnemu bez kwalifikacji zawodowych, który w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, Starosta, na wniosek bezrobotnego, może przyznać stypendium w wysokości 100 % kwoty zasiłku, wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.

Należy podkreślić, że przytoczone powyżej przepisy nie obligują do przyznania i wypłaty świadczeń lecz mają charakter uznaniowy. Ilość osób obejmowana rzeczonym wsparciem, uzależniona jest od wysokości posiadanych środków na aktywizację zawodową osób w danym roku budżetowym, w ramach planu finansowego na dany rok obowiązującego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba osób, które uzupełniły wykształcenie

Działanie I.1.6 Promowanie elastycznych form zatrudnienia oraz równości szans w zakresie godzenia życia zawodowego i rodzinnego

Zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, w myśl art. 61. starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego

tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę. Podobnie też może dokonywać refundacji kosztów opieki nad osobą zależną.

Należy podkreślić, że powyższy przepis nie obliguje do przyznania i wypłaty świadczeń lecz ma charakter uznaniowy. Ilość osób obejmowana rzeczonym wsparciem, uzależniona jest od wysokości posiadanych środków na aktywizację zawodową osób w danym roku budżetowym, w ramach planu finansowego na dany rok obowiązującego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba podjętych inicjatyw

Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału do tworzenia i kreowania miejsc pracy

Działanie I.2.1 Wspieranie i animowanie ekonomii społecznej

Ekonomia społeczna, bardzo uogólniając, to jeden ze sposobów określenia działalności gospodarczej, która łączy w sobie cele społeczne i ekonomiczne; bywa określana również jako gospodarka społeczna lub przedsiębiorczość społeczna. Pojęcie ekonomii społecznej jest bardzo szerokie.

Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie dostrzega możliwość wspierania osób i podmiotów w ramach upowszechniania hasła ekonomii społecznej, w tym np.

- udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej (na mocy *Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*);
- refundacja części wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego osób zatrudnionych w spółdzielni socjalnej (na mocy *Ustawy o spółdzielniach socjalnych*).

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie

Liczba osób, które otrzymały wsparcie

Działanie I.2.2 Wspieranie tworzenia miejsc pracy poprzez zwrotne instrumenty finansowe dla firm

Urzędy pracy obecnie udzielają wsparcia na zasadzie refundacji lub bezzwrotności. O ile ustawodawca, na mocy odrębnych przepisów, dopuści nowe formy w tym zakresie, w tym finansowe formy zwrotne, będą one realizowane w miarę potrzeb lokalnego rynku pracy.

Wskaźniki dla realizacji działania:

Liczba nakładów finansowych poniesionych na tworzenie miejsc pracy.

Priorytet II Osoby z niepełnosprawnością

Cel strategiczny II Podniesienie aktywności i samodzielności w różnych aspektach życia osób z niepełnosprawnością

Cel operacyjny II.1 Wzmocnienie kompetencji społecznych i zawodowych osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia

Działania:

II.1.1 Rozwój usług wsparcia dla osób z niepełnosprawnością (w szczególności: asystenta osoby niepełnosprawnej, trenera pracy, tłumacza osoby głuchoniemej, poradnictwo prawne i psychologiczne)

II.1.2 Realizacja działań aktywizujących, w szczególności: szkoleń, kursów, warsztatów

Zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* osoba niepełnosprawna została uznana za pozostającą w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przewidziano dla takiej osoby możliwość korzystania ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w *Ustawie*. Ponadto osoby takie, ze statusem bezrobotnego bądź poszukującego pracy mają możliwość korzystania z innych źródeł finansowania aktywności zawodowej niż Fundusz Pracy, np. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Priorytet III Współpraca

Cel strategiczny III Rozwijanie współpracy

Cel operacyjny III.1 Wzrost jakości współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami w zakresie realizowanych działań

Działania:

III.1.1 Budowanie sieci współpracy

III.1.2 Stworzenie platformy wymiany informacji

III.1.3 Tworzenie partnerstw ponadpowiatowych

Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie dostrzega szeroki zakres możliwości, jeśli chodzi o współpracę na lokalnym rynku pracy. Właściwym, jako realizator takiej współpracy, wydaje się być Starostwo Powiatowe, jako partnerzy występować winni m.in. NGO, OPS, PCPR, PUP, OHP. Jako jeden z elementów współpracy w tym priorytecie może wystąpić np. Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna stanowiąca kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji.

5. Sprawozdawczość z Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020

Sprawozdawczość z realizacji niniejszego Programu, w zakresie wdrażanych zadań przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie, będzie tożsama ze sporządzanymi sprawozdaniami z zakresu rynku pracy, których obowiązek sporządzania wynika z zadań statystyki publicznej (przede wszystkim MPiPS-01 i MPiPS-02 wraz z załącznikami). Dodatkowo wszystkie działania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie systematyzowane są w opracowywanej corocznie analizie pt. „Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie”.

6. Finansowanie Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu ostródzkiego na lata 2014 - 2020

Zadania realizowane w ramach niniejszego Programu będą finansowane głównie z następujących źródeł:

1. Fundusz Pracy – środki przyznawane Powiatowemu Urzędowi Pracy tzw. algorytmem oraz środki pozyskane z tzw. rezerwy ministra na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
2. Środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej przewidziane do wykorzystania w perspektywie finansowej 2014-2020.

Dodatkowo dopuszcza się finansowanie Programu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ewentualnie innych środków.

Podział środków na realizację instrumentów i usług rynku pracy będących w dyspozycji urzędu pracy, w tym tożsamych ze środkami na realizację Programu, odbywać się będzie każdego roku na podstawie otrzymanej decyzji finansowej oraz w oparciu o potrzeby lokalnego rynku pracy, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy czym dopuszcza się możliwość modyfikacji rocznych planów finansowych urzędu w zależności od potrzeb lokalnego rynku pracy.

Zakończenie

Zmiany zachodzące na rynku pracy oraz prognozy dotyczące sytuacji w sferze zatrudnienia wywołują konieczność długofalowego planowania działań w obszarze walki z bezrobociem. Założone cele niniejszego *Programu* będą realizowane poprzez kompleksowe, wielokierunkowe działania urzędu przy czynnym udziale partnerów rynku pracy – głównie pracodawców.

Wzorem lat ubiegłych Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie będzie ubiegać się o środki z Unii Europejskiej, dzięki którym znaczna liczba osób bezrobotnych będzie mogła zostać zaktywizowana. Ponadto urząd planuje racjonalnie korzystać z innych źródeł finansowania programów przeciwdziałania bezrobociu oraz wpływających na rozwój przedsiębiorczości.

Nakreślone w *Programie* cele powinny przyczynić się do zwiększenia aktywności mieszkańców powiatu ostródzkiego w zakresie podnoszenia zdolności do zatrudnienia oraz poprawy potencjału do tworzenia i kreowania miejsc pracy, a w efekcie przełożyć się w przyszłości na wzrost zatrudnienia w powiecie ostródzkim

Program ma charakter otwarty, w zależności od sytuacji gospodarczej, społecznej, a także uwarunkowań prawnych może ulec zmianie.

DYREKTOR

mgr. Zdzisław Szramowski

